

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De ordine dicendorum de Obedientia, & de descriptione eiusdem. Capvt I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

De potestate, Job 42. Nō est potestas super terram quę ci cōparatur. De astutia, Gen. 3. Serpēs erat callidior cunctis animantibus terra. De crudelitate, Gregorius: Nihil se fecisse estimat, quum animas nō sauciat. Incessanter sicut diabolus sanguinem nostrum. Vnde sanguisuga vocatur. Prouer. 10. Sanguisuga dux sunt filiae, dicentes, Affer, affer. Quinto debet attendere periculum varietatem. Tot enim sunt pericula, quod quādo aliquis vult cauere ab uno, incidit in aliud. Vnde Esa. 24. Et erit qui fugient à facie formidinis, cadet in foue: & qui se explicuerit de foue, tenebitur laqueo. Formido est peccatum avaritiae, quod homines formidare facit. Vnde de auaro legitur Job 15. Sonitus terroris semper in auribus eius: & quū sit Pax, ille semper insidias suspicatur. Foue est peccatum luxuriae: fouea enim profunda est meretrix, ut legitur Prou. 23. Laqueus vero peccati superbia, quo volatilia huius mundi, scilicet nobiles captiuntur. Singulata beneficia sunt quę vincuntq; singulare iter sunt exhibita. Pro quibus etiam Deo gratiae agendae sunt, secundum illud Bernar. plus possum, Disce ad singula dona gratias agere.

*De Obedientia. PART. X. qua habet sepe capitula.
De ordine dicendorum de Obedientia, & de script one eiusdem.*

CAPUT I.

Obedientia deberet & creatori & creaturæ. De qua hoc modo dicetur. Primo ponentur descripciones ipsius. Secundo eius commendationes. Tertiò tangetur de his quæ possunt iuuare obedientiam. Quartò de gradibus obedientie. Quinto, de partibus ipsius. Sexto, de his quæ obedientiae aduersantur. Septimo, ungeret de errore illorum qui dicunt soli Deo obediendum esse, & non homini. ¶ Obedientia sic describitur: Obedientia est voluntas suendi præceptū vel mandatū superioris. Et intelligas mādū quod sit mediare per nuntiū vel literas: Præceptū vero quod sit immediatè. Vel mandatum intelligas voluntatem indicandi, que est sine coactione imperij: Præceptum vero quando est impletum coactio. Item sic potest describi: Obedientia est obtemperatio secundum regulam sacrae scripturae maioribus quibuscumque debita. Et intellige sacrae scripturae largè, etiam pro statutis canonicis & legalibus, in quibus agitur de iurisdictione superiorum. Itē sic describitur obedientia: Obedientia est spontaneum & rationale propriæ voluntatis sacrificium. Vel sic: Obedientia est pio studio propriæ voluntatis abnegatio. Et notandum quod propria voluntas duplicit accipitur. Vno enim modo dicitur propria voluntas, quæ non est Deo subiecta: & secundum hoc

H

abnegatio propriæ voluntatis fit, quum voluntas nostra diuinæ voluntati subiicitur. Allo verò modo dicitur propria voluntas voluntas quæ non est subiecta homini. Et secundum hoc propria voluntas abnegatur in eo qui voto se obligans homini voluntatem suam subdit voluntati humanæ. Et sic abnegatio propriæ voluntatis specialiter videtur pertinere ad religiosos. Non studio dicitur, ad differentiam illorū qui voluntatem suam humanæ voluntati subdunt timore seruili, vel pro lucro terreni. Et intellige hic pium studiū vehementrem animi applicationem ad cultū Dei, vt pium hic dicatur à pietate, quæ dicitur theologia. ¶ Et notandū q[uod] alicui visum est q[uod] obedientia prout cunctus specialis, attenderetur respectu eorum quæ sunt indifferētia. Et ad confirmandum hoc, vsus est illo verbo Augu. in lib. de vera religione: Peccatum est nō solū malum, sed etiam venit facere: inferens à simili, quod opus virtutis est nō solū boni, sed etiam præceptū facere. Ad quod videtur facere q[uod] dominus obedientia. Adæ experiri voluit in eo quod secundū se erat indifferēs, scilicet in comeditione fructus ligni sciētæ boni & mali. Alicui etiam visum est q[uod] obedientia secundum q[uod] est specialis virtus, attēdatur nō respectu cuiuscunq[ue] superioris, sed solū respectu hominis, cui aliquis se spōte obligauit. Et subdidit: Sed potest aliter dici, q[uod] sicut prudētia virtus est quodāmodo generalis, scilicet quo ad directionem. Dirigit enim opera ceterarū virtutū. Et de iustitia dictū est q[uod] est generalis quantū ad impiū. Imperare enim potest opera ceterarū virtutū, et si non sufficiat ad exequendū ea sine ceteris virtutibus. Sic obedientia quodāmodo generalis est: mouere enim potest ad opera omnium virtutū. Omne cnim opus virtutis iuberi potest à superiori, id Deo, vel homine. Vnde si aliquis velit exire in op[er]a virtutis, quia iussum est à superiori, volūtas illa erit obedientia. Vnde volūtas faciēdi iussum superioris quia iussum est, specialis actus est obedientia. Itē notandū q[uod] cùm subdere se alteri sit humilitatis & obedientiae, differēt tamē hæc subiectiones. Subdere enim se alicui secundum reputationē humilitatis est. Hoc enim proprium electorum esse solet, vt de se sentiat infrā quam sint, iuxta verbū Greg. Itē cū superbia sit appetitus propriæ excellētiae, humilitas est contēptus propriæ excellētiae iuxta Bernar. in epistola humilitatē etiam pertinet amor inferioritatis vel vilitatis, scūdū illud Bern. super Cāt. Ver[bi], inquit, humiliis, vilis vult repatriari. Et Luc 13. Cū inuitatus fueris, vade & recubē in nouissimo loco. Item subiectio aliqua ad obedientiā pertinet: sed hæc subiectio

fectio est voluntatis respectu alienæ voluntatis. Subiectio humilitatis respicit personā secundū se, subiectio verò obediētiē respicit eā personā cui aliquis subditur inquātū est præcipiēs, & personā quæ subditur inquātū est agens. Exemplum harū duarum subjectionum inuenire possumus, vt videtur in Christo & Ioan. Mat. 4. Subiectione obediētiē subiecit se Ioānes Christo, quādo cōsentit vt baptizaret Christū prout Christ⁹ volebat. Vnde dicit ibi Glo. Vera est humilitas quam nō deserit ibi comes obediētiā. Christus verò subdidit se Ioanni subiectione humilitatis, volens à Ioanne baptizari. Superioris enim est baptizare, & inferioris baptizari. Act. 20. Beatus est dare, quād accipere.

De commendatione Obedientiæ.

C A P . II.

Ad commendationem obedientiæ primo valere possunt admonitiones quæ sunt in scriptura sacra ad obediendū. Ro. 13. Omnis anima potestibus sublimioribus subdita fit. Eph. 6. Filij obedite parentibus vestris per omnia. H̄bre. 13. Obedite præpositis vestris, & subiacete eis: ipsi enim per uigilant quasi rationē pro animabus vestris reddituri. ¶ Secundo, admonitio quam nobis facit etiam creatura insensibilis quæ obediēs est vniuersaliter creatori suo. in Psal. Præceptum posuit, & non præteribit. Et Baruch 3. Stellæ vocatae sunt, & dixerunt, Assumus. Itē in Psal. Terminū posuisti quem nō trāsgradientur. Et Matt. 8. Quis est hic, quia & vēti & mare obediunt ei? Ambro. in Hexameron: Nō mediocris pudor est, imperio Dei insensibilia clemēta parere, & homines nō obediē, quibus sensus ab ipso tributus est authore. ¶ Tertiō, exēpla que in sacra scriptura inueniuntur. Et interea specialiter notabili sunt, exemplū Abrahæ, & exemplū Christi. Cum homo per obedientiā à Deo recessisset, Deus volēs formare sibi populum acceptum, secundū illud Esa. 43. Populum istum formauit mihi, laudem meam narrabit. Abraham, ex quo populū sibi formauit, voluit probare per obedientiā, & per illam placuit ei Abraham. Tripli autē præcepto probauit obedientiā eius. Primum fuit de patriç desertione. Gen. 12. Egredere de terra &c. Secundū fuit de circūcisione. Eiusdē 17. Terrium de filij immolatione. Eiusdē 17. Primo præcepto voluit separare Abrahā ab his à quibus ipso ortū duxerat. Ultimo verò ab eo quod duxerat originē ab ipso. Medio verò præcepto voluit eū separare à seipso quantū ad carnalia desideria: circūcisio enim facta in carne, monebat ad refectionem superflorum desideriorum carnalium: ideo siebat in membro illo quo maximē cōcupiscentia sœviebat. ¶ Circa ter-

H 2